

GŁÓWNY INSPEKTOR PRACY

Katarzyna Łażewska-Hrycko

Warszawa, 2022-10-14

UNP:GIP-22-58753

GIP-GPP.021.25.2022.2

SEKRETARIAT Z-CY SZEFKA KS

L.dz. DS. 175. 518. 2022

Data wpływu 13.10.2022

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

dotyczy: opinii do projektu ustawy o zmianie ustawy o związkach zawodowych (druk 2642)

Szanowny Panie Ministrze,

odpowiadając na wystąpienie z dnia 23 września 2022 r., znak: SPS-WP.020.249.5.2022, dotyczące zaopiniowania *komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o związkach zawodowych (druk 2642)*, przedstawiam poniższe stanowisko.

Projekt ustawy, zawarty w druku nr 2642, przewiduje nowelizację *art. 28 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych*, polegającą na dodaniu przepisu ust. 1 pkt 5, na podstawie którego pracodawca będzie zobowiązany udzielić na wniosek zakładowej organizacji związkowej informacji niezbędnych do prowadzenia działalności związkowej, w szczególności informacji dotyczących parametrów, zasad i instrukcji, na których opierają się algorytmy lub systemy sztucznej inteligencji, które mają wpływ na podejmowanie decyzji, a które mogą mieć wpływ na warunki pracy i płacy, dostęp do zatrudnienia i jego utrzymanie, w tym profilowanie. Celem projektowanej ustawy, jak wynika z uzasadnienia, jest adaptacja ustawy do zmieniających się realiów technologicznych. Projektowana regulacja daje organizacjom związkowym możliwość sprawdzenia, jakie normy faktycznie obowiązują w zakładzie pracy.

Rozwój technologii sprawia, że pojęcie sztucznej inteligencji coraz częściej występuje w różnych dziedzinach życia. Naturalnym następstwem rozwoju systemów sztucznej inteligencji jest potrzeba stworzenia rozwiązań prawnych umożliwiających korzystanie z nich w sposób uporządkowany (poprawny) i bezpieczny. Podobnie bowiem, jak w przypadku każdej nowej technologii wykorzystanie sztucznej inteligencji niesie ze sobą zarówno szanse, jak i zagrożenia.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. SPS-139.010.249.8.2022
Data wpływu 20.10.2022

Dostrzega to już unijny prawodawca, który podejmuje działania mające zapewnić jasność prawa i wzmacniać zaufanie do sztucznej inteligencji w Europie, a także zmierzające do poprawy warunków pracy osób pracujących za pośrednictwem platform cyfrowych. Na forum unijnym toczą się m.in. prace nad *projektem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych*, w którym proponowane są m.in. rozwiązania dotyczące zapewnienia sprawiedliwości, przejrzystości i rozliczalności w zarządzaniu algorytmicznym w kontekście pracy za pośrednictwem platform cyfrowych, monitorowania systemów zautomatyzowanych przez człowieka oraz kontroli istotnych decyzji. Projektowana dyrektywa przewiduje m.in. obowiązek informowania osób pracujących za pośrednictwem platform cyfrowych przez platformy cyfrowe o zautomatyzowanych systemach monitorowania oraz zautomatyzowanych systemach podejmowania decyzji.

Należy zauważyć, że regulacja zawarta w *projekcie ustawy o zmianie ustawy o związkach zawodowych* jedynie wycinkowo traktuje zagadnienie związane z nowymi formami pracy, co może budzić wątpliwości zwłaszcza przy braku konkretnych rozwiązań prawnych dotyczących sztucznej inteligencji, czy też przy braku wyjaśnienia pojęć „parametrów, zasad i instrukcji, na których opierają się algorytmy”. W praktyce powodować to może szereg wątpliwości, zarówno przy formułowaniu wniosku samej organizacji związkowej, jak i ocenie pracodawcy tego, jakie dane powinien faktycznie przekazać stronie społecznej.

Stworzenie rozwiązań prawnych umożliwiających korzystanie z systemów sztucznej inteligencji (zarządzania algorytmicznego) obejmuje także inne kwestie wykraczające poza związane z uprawnieniami związków zawodowych do pozyskiwania informacji niezbędnych do prowadzenia działalności związkowej.

Podzielając wszelkie propozycje rozwiązań prawnych zmierzających do zapewnienia wszystkim osobom świadczącym pracę odpowiedniej ochrony uważamy, że ważna i potrzebna jest znacznie szersza dyskusja (debata) dotycząca zakresu przyszłych regulacji prawnych, uwzględniająca także kwestie udostępniania informacji o zautomatyzowanych systemach monitorowania oraz podejmowania decyzji i bezpieczeństwa pracy.

Z poważaniem,

Katarzyna Łażewska-Hrycko

Główny Inspektor Pracy

/-podpisano elektronicznie/